

11 decembrie – 17 decembrie

Deuteronomul în Noul Testament

Textul de memorat: „Este scris: *«Omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.»*” (Matei 4:4)

Noul Testament este îmbibat cu Vechiul Testament. Aceasta înseamnă că scriitorii inspirați ai Noului Testament au citat din scriitorii inspirați ai Vechiului Testament ca o sursă de autoritate. Isus Însuși a spus: „Este scris” (Matei 4:4), care însemna: „Este scris în Vechiul Testament”; și tot El a spus că trebuie „să se împlinească Scripturile” (Marcu 14:49), referindu-Se la Scripturile Vechiului Testament. Și când Isus S-a întâlnit cu cei doi ucenici pe drumul spre Emaus, în loc să facă o minune pentru a le arăta cine era El, „a început de la Moise și de la toți prorocii, și le-a tâlcuit, în toate Scripturile, ce era cu privire la El” (Luca 24:27).

Fie că citează direct din Vechiul Testament sau fac aluzii și referiri la întâmplări sau profeții, scriitorii Noului Testament folosesc în mod constant Vechiul Testament pentru a-și susține și chiar pentru a-și justifica afirmațiile.

Printre cărțile Vechiului Testament care au fost deseori citate sau la care s-a făcut referire s-a numărat și Deuteronomul (alături de Psalmii și Isaia). Matei, Marcu, Luca, Faptele apostolilor, Ioan, Romani, Galateni, 1 și 2 Corinteni, Evrei, Epistolele pastorale și Apocalipsa, toate fac referire la Deuteronomul.

Săptămâna aceasta vom analiza câteva dintre aceste exemple și vom vedea ce adevăr, adevărul prezent, putem extrage din ele.

Duminică, 12 decembrie – „Este scris”

1. Cum a răspuns Isus la ispitele lui Satana în pustie și care este lecția importantă pe care o putem lua pentru noi din răspunsul Lui? Matei 4:1-11

Isus nu S-a contrazis cu Satana și nici nu a intrat într-o dezbatere cu el. Mântuitorul doar a citat din Scripturi, deoarece, fiind Cuvântul lui Dumnezeu, el este „viu și lucrător, mai tăietor decât o sabie cu două tăișuri” (Evrei 4:12). Și, în fiecare caz, Cuvântul pe care El l-a citat a fost din Deuteronomul. Ce interesant este că Isus, în pustie, a ales să citeze texte care îi fuseseră date lui Israel tot în pustie!

În prima ispitire, Isus face referire la Deuteronomul 8:3. Moise le povestise copiilor lui Israel din vechime despre modul în care Domnul Se îngrijise de ei în toți acei ani de peregrinări, dându-le inclusiv mană - totul fiind parte dintr-un proces de șlefuire prin care Domnul căuta să-i învețe lecții spirituale. Și printre aceste lecții se număra și aceea că „omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu”. ***Dumnezeu te-a hrănit cu pâine fizică, dar El poate să-ți dea și hrană spirituală. Nu o poți lua pe prima fără s-o iei și pe a doua.*** Isus a folosit imaginea pâinii ca o tranziție spre Deuteronomul și pentru a-l muștra pe Satana și îndoiala pe care acesta încerca să I-o insuflă.

La a doua ispită, Isus merge înapoi la Deuteronomul 6:16, unde Moise a îndreptat atenția poporului spre răzvrătirea de la Masa (vezi Exodul 17:1-7), spunând: „Să nu ispitiți pe Domnul, Dumnezeul vostru, cum L-ați ispitit la Masa.” Termenul pentru „a ispiti” poate să însemne și „a încerca” sau „a testa”. Domnul le descoperise deja de nenumărate ori puterea și bunăvoința Lui de a se îngriji de ei; și totuși, în momentul în care a venit necazul, ei au strigat: „Este oare Domnul în mijlocul nostru, sau nu este?” (Exodul 17:7). Și din această întâmplare S-a inspirat Isus, din Cuvântul lui Dumnezeu, ca să-l muștre pe Satana.

La a treia ispită, Satana caută să-L determine pe Hristos să i Se închine. Isus îl muștră pe Satana și îl duce înapoi la Cuvântul lui Dumnezeu din Deuteronomul, unde Domnul Își avertizase poporul cu privire la ce avea să se întâmple dacă se îndepărta de El și se închina la alți dumnezei. „Să te temi de Domnul, Dumnezeul tău, să-I slujești” (Deuteronomul 6:13).

Cum putem învăța să luăm mai multă putere pentru viața noastră din studiul personal al Cuvântului lui Dumnezeu, ca să reflectăm pe deplin caracterul lui Isus și, asemenea Lui, să rezistăm ispitelor lui Satana?

Luni, 13 decembrie – A căuta la fața omului

În Deuteronomul 10, Moise povestește istoria lui Israel și din nou folosește acele întâmplări pentru a îndemna poporul la credincioșie.

2. Care este mesajul esențial adresat poporului în versetele următoare și de ce este el relevant pentru biserica lui Dumnezeu de astăzi? Deuteronomul 10:17-19

Expresia „care nu caută la fața oamenilor” este tradusă dintr-o figură de stil ebraică a cărei semnificație literală este: El nu „ridică fața omului ca să se uite la el”. Se crede că expresia deriva dintr-un cadru juridic în care, în instanță, judecătorul sau regele vedea fața celui judecat și, pe baza statutului acestuia (o persoană importantă sau cineva ne semnificativ), emitea un verdict. Aici, în Deuteronomul, implicația este că Domnul nu îi tratează pe oameni în felul acesta, în ciuda puterii și a autorității Sale supreme. El este drept cu fiecare om, indiferent de statutul lui. Desigur, acest adevăr a fost descoperit în viața lui Isus și în modul în care El i-a tratat chiar și pe cei mai disprețuiți din societate.

3. Cum se inspiră textele de mai jos din Deuteronomul 10:17? Faptele 10:34; Romani 2:11; Galateni 2:6; Efeseni 6:9; Coloseni 3:25

Oricât de variate ar fi circumstanțele în fiecare dintre aceste referințe (în Efeseni, Pavel le spune stăpânilor să fie atenți la modul în care se poartă cu sclavii; în Romani, el spune că, atunci când vine vorba despre mântuire și condamnare, nu există nicio diferență între evrei și neamuri), toate fac referire la Deuteronomul și la ideea că Dumnezeu „nu se uită la fața omului”. Și dacă El nu face astfel, cu siguranță nici noi nu ar trebui să facem.

Putem vedea o descoperire a Evangheliei în special în modul în care Pavel folosește Deuteronomul în Romani: toți suntem ființe căzute, care avem nevoie de harul salvator al lui Dumnezeu. Și vestea bună este că, indiferent de statutul nostru, tuturor ne este oferită mântuirea în Isus Hristos.

Cât de des, chiar în mod subtil, „te uiți la fața oamenilor” și de ce crucea ne arată cât este păcătoasă atitudinea aceasta?

Marti, 14 decembrie – Blestemat este cel atârnat pe lemn

4. Ce spune Pavel în versetele următoare, care este relevant și pentru noi, astăzi? Cum folosește el Deuteronomul 27:26 și 21:22,23 pentru a-și susține ideea? Galateni 3:1-14

Din nefericire, este ceva obișnuit în creștinism să se folosească această epistolă ca o justificare pentru a nu ține Legea, Cele Zece Porunci. Firește, argumentul acesta este folosit, de fapt, ca un motiv pentru a nu ține porunca a patra, de parcă păzirea acelei singure porunci, spre deosebire de celelalte nouă, ar fi o expresie a legalismului despre care tratează Pavel aici.

Și totuși, Pavel nu vorbea împotriva Legii și, cu siguranță, nimic din acest pasaj nu ar putea justifica în vreun fel călcarea poruncii despre Sabat. Cheia poate fi găsită în Galateni 3:10, unde Pavel scrie că „toți cei ce se bazuiesc pe faptele Legii sunt un blestem” și apoi el citează Deuteronomul 27:26. Problema nu este ascultarea de Lege, ci „bizuirea pe Lege”.

Pavel vrea să spună că noi nu suntem salvați prin faptele Legii, ci prin moartea lui Hristos în locul nostru, care ne este atribuită prin credință. Aici, accentul cade pe ce a făcut Hristos pentru noi la cruce. Și, pentru a demonstra acest lucru, el face referire din nou la Deuteronomul, de data aceasta la Deuteronomul 21:23. Pavel spune ca Isus: „Este scris”, arătând autoritatea Vechiului Testament, și acum citează dintr-un text referitor la cazul în care cineva care a comis o infracțiune capitală și a fost condamnat pentru ea a fost atârnat pe lemn, poate ca un exemplu pentru a-i descuraja pe ceilalți.

Totuși, Pavel folosește imaginea aceasta ca un simbol pentru moartea lui Hristos în locul nostru: Hristos a devenit un „blestem pentru noi” prin faptul că S-a confruntat cu blestemul Legii, și anume moartea, cu care toți oamenii vor trebui să se confrunte, pentru că toți au călcat Legea. Dar vestea bună a Evangheliei este că blestemul care ar fi trebuit să fie al nostru a devenit al Său la cruce, „ca, prin credință, noi să primim Duhul făgăduit” (Galateni 3:14).

Sau, după cum scria Ellen G. White: „Nimeni altul, ci numai Hristos putea să răscumpere neamul omenesc din blestemul Legii și să-l aducă iarăși în armonie cu cerul.” - Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 63

Gândește-te cum ar fi să primești pedeapsa dreaptă pentru oricare dintre greșelile pe care le-ai comis. Cu toate acestea, Hristos a purtat pedeapsa pentru greșelile noastre pentru ca noi să nu mai fim nevoiți să o purtăm. Care ar trebui să fie răspunsul tău la sacrificiul Lui?

Miercuri, 15 decembrie – „Un proroc ca tine”

De nenumărate ori, Domnul îi avertizase pe copiii lui Israel să nu se ia după obiceiurile popoarelor din jur. Dimpotrivă, ei trebuiau să fie martori pentru acele națiuni (Deuteronomul 4:6-8). În Deuteronomul 18:9-14, Moise îi avertizează din nou cu privire la practicile specifice ale acestora, care erau o „urâciune înaintea Domnului” (Deuteronomul 18:12). În contextul de atunci, el le spune că ei trebuie să fie „fără pată” sau să se țină „în totul totulului tot numai de Domnul” (Deuteronomul 18:13).

5. Ce le spune Moise israeliților în Deuteronomul 18:15-19? Apoi compară cu Faptele 3:22 și 7:37. Cum aplică Petru și Ștefan textul din Deuteronomul 18:18?

Referindu-se la legământul de la Sinai, Moise vorbește despre modul în care, la momentul dării Legii lui Dumnezeu (Exodul 20:18-21), copiii lui Israel au vrut ca el să se poarte ca un mediator, ca un mijlocitor între ei și Dumnezeu. Atunci le-a promis Moise, de două ori (Deuteronomul 18:15,18), că Domnul le va ridica un proroc ca el. Printre altele și dat fiind contextul, ideea era că acest profet „ca Moise” avea să fie un mijlocitor între ei și Domnul.

Multe secole mai târziu, atât Petru, cât și Ștefan citează textul acesta cu referire la Isus. Pentru Petru, Isus era împlinirea a ce fusese spus „prin gura tuturor sfinților Săi proroci” (Faptele 3:21) și, prin urmare, liderii trebuiau să asculte de El și de cuvântul Lui. Cu alte cuvinte, Petru folosește acest text, despre care evreii știau, și îl aplică direct la Isus, cu gândul că ei aveau nevoie să se pocăiască pentru ce Îi făcuseră lui Isus (Faptele 3:19).

După aceea, în Faptele 7:37, când Îl vestea pe Isus, deși într-un context diferit de cel al lui Petru, Ștefan a făcut și el referire la bine-cunoscuta făgăduință și a afirmat că ea arăta spre Isus. Ștefan spunea că Moise, în rolul lui în istorie și în conducerea evreilor, Îl prefigurase pe Isus. Altfel spus, așa cum făcuse și Petru, Ștefan căuta să le arate oamenilor că Isus era împlinirea profeției și că ei trebuiau să asculte de El. Contrar învinuirii care i-a fost adusă, și anume că a rostit „cuvinte de hulă împotriva lui Moise și împotriva lui Dumnezeu” (Faptele 6:11), Ștefan L-a proclamat pe Isus ca fiind Mesia, o împlinire directă a ceea ce promisese Dumnezeu prin Moise.

Cum ne arată aceste versete locul central ocupat de Isus în întreaga Biblie și de ce înțelegerea noastră trebuie fie, de asemenea, hristocentrică?

Joi, 16 decembrie – Un lucru de temut

Cartea Evrei, în toată profunzimea și în caracterul ei sublim, a fost, în multe privințe, doar un lung îndemn adresat creștinilor evrei. Și îndemnul acesta a fost: *Rămâneți credincioși Domnului!*

Desigur, această credincioșie ar trebui să izvorască din dragostea noastră pentru Dumnezeu, pentru ce este El, pentru caracterul și bunătatea Lui, cel mai grăitor exprimate la cruce. Totuși, uneori, ființele umane au nevoie să li se aducă iarăși aminte care vor fi teribilele consecințe ale îndepărtării de Dumnezeu. Cu alte cuvinte, avem nevoie să ne reamintim că, în final, dacă nu acceptăm ce a făcut Isus pentru noi, faptul că a plătit pedeapsa pentru păcatele noastre, va trebui să o plătim noi înșine, și aceasta înseamnă „plânsul și scrâșnirea dinților” (Matei 22:13), urmată de pieirea veșnică.

6. Ce spune Pavel în aceste versete și cum se aplică și la noi, astăzi? Evrei 10:28-31

Interesant este că, pentru a-i îndemna pe credincioșii evrei să îi rămână loiali lui Dumnezeu, Pavel citează din Deuteronomul. El folosește ilustrația din Deuteronomul 17:6 pentru a sublinia că, dacă lipsa de credincioșie a putut să conducă la moarte sub vechiul legământ, „cu atât mai aspră pedeapsă credeți că va lua cel ce va călca în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, va pângări sângele legământului, cu care a fost sfințit, și va batjocori pe Duhul harului?” (Evrei 10:29). Cu alte cuvinte, voi aveți mai multă lumină și mai mult adevăr decât au avut ei și știți despre sacrificiul Fiului lui Dumnezeu pentru păcatele voastre; astfel, dacă renunțați la credința voastră, condamnarea voastră va fi mai are decât a lor.

Apoi, Pavel se întoarce imediat la cartea Deuteronomul, de data aceasta la Deuteronomul 32:25, ca să-și susțină argumentația. Având în vedere ce le fusese oferit în Hristos și marea purtare de grijă pe care o arătase față de ei, Domnul, care a zis: „răzbunarea este a Mea”, „va judeca pe poporul Lui” pentru apostazia lui și pentru lipsa lui de credincioșie. La urma urmei, El i-a judecat pe părinții lor, care nu beneficiaseră de privilegiile pe care le aveau acești evrei din perioada Noului Testament, și anume revelația mai cuprinzătoare despre dragostea lui Dumnezeu descoperită la cruce. Astfel, în esență, Pavel spunea: *Aveți grijă!*

„Domnul va judeca pe poporul Lui” (Deuteronomul 32:36). Care este singura ta nădejde la judecată? (Vezi Romani 8:1.)

Vineri, 17 decembrie – Un gând de încheiere

După cum Vechiul Testament se citează pe sine (adică unii profeți, de exemplu, citau sau făceau referire la texte din cele cinci cărți ale lui Moise), și Noul Testament este plin de citate directe, de referiri și de aluzii la Vechiul Testament. Cărțile Psalmii, Isaia și Deuteronomul sunt printre cele mai citate. De asemenea, deseori scriitorii Noului Testament citau din ce este cunoscut sub denumirea de Septuaginta (LXX), uneori numită și „Vechiul Testament grecesc”, care era cea mai veche traducere grecească a Bibliei ebraice. Primele cinci cărți ale Bibliei, cunoscute sub numele de Tora sau Pentateuh, au fost traduse în secolul al III-lea î.Hr., iar restul Vechiului Testament, cam prin secolul al II-lea î.Hr.

De asemenea, se mai pot învăța o mulțime de lucruri despre interpretarea Bibliei din modul în care scriitorii inspirați ai Noului Testament au folosit Vechiul Testament. Și o primă lecție pe care am putea-o învăța este că scriitorii Noului Testament nu au ridicat niciodată vreo întrebare în legătură cu autenticitatea sau cu autoritatea cărților Vechiului Testament. De exemplu, nimic din scrierile lor nu scoate la iveală vreo îndoială cu privire la istoricitatea relatărilor din Vechiul Testament, de la existența lui Adam și a Evei și căderea lor în păcat, la potop sau la chemarea lui Avraam ș.a.m.d.

STUDIUL LA RÂND – BIBLIA ȘI CARTEA EVANGHELIZARE

Biblia: Iacov 4 - 1 Petru 5

1. De unde vin luptele și certurile între noi?
2. Până când suntem îndemnați să fim „îndelung răbdători”?
3. Spre cine privesc ochii Domnului?
4. Ce spune Petru despre beții, ospete și chefuri?

Evanghelizare, Secțiunea 17, subcapitolul „Lucrarea pentru oamenii înstăriți și cu influență”

5. Care trei aspecte trebuie să existe mai mult în lucrarea lui Dumnezeu?